

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	1
ВСТУП	3
1. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РІЗНИХ СИСТЕМ ТА РІВНІВ ЛЕГУВАННЯ НА ТЕХНОЛОГІЧНІ ТА СЛУЖБОВІ ВЛАСТИВОСТІ КОРОЗІЙНОСТІЙКИХ СТАЛЕЙ	6
1.1. Обґрунтування принципів легування	6
1.2. Вибір системи та рівнів легування корозійностійких сталей	8
1.3. Аналіз дилатограм сталей різних структурних класів	11
1.4. Вплив складу карбонітридної фази на фізичні і механічні властивості сталей	14
1.5. Розробка складу феритної жаростійкої сталі	17
1.6. Розробка складу аустенітно-феритної корозійностійкої сталі	22
2. ВПЛИВ ТЕХНОЛОГІЇ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПЕРЕДІЛУ НА ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ І ВЛАСТИВОСТЕЙ КОРОЗІЙНОСТІЙКИХ СТАЛЕЙ	24
2.1. Позапічне рафінування	24
2.2. Вплив РЗМ на формування структури й властивостей корозійностійких сталей	29
2.3. Підвищення технологічної пластичності корозійностійких сталей із двофазною структурою	31
2.4. Технологічні особливості й пошук можливостей підвищення пластичності феритних корозійностійких сталей	38
3. РОЗРОБКА ЦЕМЕНТОВАНИХ СТАЛЕЙ ДЛЯ ЗУБЧАТИХ КОЛІС РЕДУКТОРІВ АВІАЦІЙНИХ ДВИГУНІВ	44
4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ТА ВЛАСТИВОСТЕЙ ХРОМИСТИХ КОРОЗІЙНОСТІЙКИХ СТАЛЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИРОБІВ	54
4.1. Структурні зміни в мартенситній сталі 18X15H3M-III при виготовленні дисків компресора газотурбінних двигунів	54
4.1.1. Структура сталі 18X15H3M-III у стані поставки	56

4.1.2. Вплив термічної обробки на механічні властивості сталі 18X15H3M-Ш.	61
4.2. Дослідження литої сталі 18X15H3M-Ш.	63
4.3. Вплив гарячої деформації на структуру та властивості сталі 18X15H3M-Ш.	71
4.4. Зміна структури та властивостей феритних сталей 03X23Ю5Т і 03X22Ю5ФБч у процесі виготовлення заготовок для нагрівальних елементів.	79
5. ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЗМІН У ПРОЦЕСІ ЦИКЛІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ СТАЛЕЙ.	89
5.1. Удосконалювання апаратури для вимірів КРП.	91
5.1.1. Градатор напруги компенсації.	96
5.1.2. Вимірювання напруг розбалансу і компенсації.	97
5.2. Вимірювання роботи виходу електронів.	99
5.3. Рентгенодифрактометричний метод дослідження структури металів.	101
5.3.1. Визначення мікроскопічних напружень і блоків внутрішньокристалітної мозаїки рентгенодифрактометричним методом.	105
5.4. Закономірності зміни енергетичного стану поверхні сплаву ЕП866 при випробуваннях на втому.	114
5.5. Вплив проміжного відпуску на довговічність.	121
5.5.1. Експериментальні результати.	122
5.6. Вплив втоми і відновлювальної термообробки на енергетичний рельєф поверхні.	128
5.7. Електронно-мікроскопічні дослідження сталі ЕП479.	135
5.8. Фізичний механізм процесів втоми.	143
ВИСНОВКИ.	147
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	150
ДОДАТОК А	
Програма вимірювання КРП.	156

CONTENT

ABSTRACT.	2
INTRODUCTION.	3
1. STUDY OF THE EFFECT OF DIFFERENT ALLOYING SYSTEMS AND LEVELS ON THE TECHNOLOGICAL AND SERVICE PROPERTIES OF CORROSION-RESISTANT STEELS.	6
1.1. Substantiation of the principles of alloying.	6
1.2. Selection of alloying systems and levels for corrosion-resistant steels.	8
1.3. Analysis of dilatograms of different structural classes of steels.	11
1.4. The effect of carbonitride phase composition on physical and mechanical properties of steels.	14
1.5. Composition development for ferrite heat-resistant steel.	17
1.6. Composition development for austenitic-ferritic corrosion-resistant steel.	22
2. THE EFFECT OF METAL CONVERSION TECHNOLOGIES ON FORMING THE STRUCTURE AND PROPERTIES OF CORROSION-RESISTANT STEELS.	24
2.1. Post-melting refining.	24
2.2. The influence of REM on the formation of structure and properties of corrosion-resistant steels.	29
2.3. Increasing the technological ductility of duplex corrosion-resistant steels.	31
2.4. Technological characteristics and search for options to increase the ductility of ferritic corrosion-resistant steels.	38
3. DEVELOPMENT OF CEMENTED STEELS FOR GEAR WHEELS OF AIR-CRAFT ENGINE GEARBOXES.	44
4. FEATURES OF SHAPING THE STRUCTURE AND PROPERTIES OF CHROMIUM CORROSION-RESISTANT STEELS IN MANUFACTURING PRODUCTS.	54
4.1. Structural changes in martensitic steel 18X15H3M-III in manufacturing compressor disks for gas turbine engines.	54
4.1.1. Structure of 18X15H3M-III steel in delivery state.	56
4.1.2. The effect of heat treatment on the mechanical properties of 18X15H3M-III steel.	61

4.2.	Study of 18X15H3M-III cast steel.	63
4.3.	The effect of hot shaping on the structure and properties of 18X15H3M-III steel.	71
4.4.	Changes in the structure and properties of ferritic steels 03X23Ю5Т and 03X22Ю5ФБч in manufacturing blanks for heating elements.	79
5.	STUDY OF STRUCTURAL CHANGES IN THE PROCESS OF CYCLIC LOADING OF STEELS.	89
5.1.	Improvement of equipment for CPD measuring.	91
5.1.1.	Compensation voltage grader.	96
5.1.2.	Measurement of imbalance and compensation voltages.	97
5.2.	Measurement of electronic work function.	99
5.3.	X-Ray Diffraction for metal analysis.	101
5.3.1.	Determination of microscopic stresses and blocks in intracrystalline mosaic via X-Ray Diffraction.	105
5.4.	Patterns of changes in the energy state of the surface of ЕП866 alloy during fatigue tests.	114
5.5.	The impact of intermediate tempering on durability.	121
5.5.1.	Experimental results.	122
5.6.	The influence of fatigue and restorative heat treatment on the energy relief of surface.	128
5.7.	Electron microscopy studies of ЕП479 steel.	135
5.8.	Physics of fatigue processes.	143
	CONCLUSIONS.	147
	REFERENCES.	150
	ANNEX A	
	CPD assessment guide.	156